

II. BÖLÜM

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ

ULUSLARARASI ÇALIŞMA KONFERANSI

Tavsiye Kararı 193

**KOOPERATİFLERİN TEŞVİKİNE İLİŞKİN
TAVSİYE KARARI**

20 Haziran 2002

Çeviri

Prof. Hüseyin POLAT
ILO Uzmanı

TÜRKKENT
Kooperatifçilikle İlgili Uluslararası Kararlar

ULUSLARARASI ÇALIŞMA KONFERANSI

Tavsiye Kararı 193

**KOOPERATİFLERİN TEŞVİKİNE İLİŞKİN
TAVSİYE KARARI**

Uluslararası Çalışma Bürosu'nun daveti üzerine 03 Haziran 2002 tarihinde Cenevre'de 90. toplantısını yapan Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

İstihdam yaratma, kaynak kullanımı, yatırım yapma ve ekonomiye katkılarından dolayı kooperatiflerin önemini kabul ederek ve

Kooperatiflerin değişik türleriyle tüm insanların tam olarak ekonomik ve sosyal kalkınmaya katılımlarını teşvik ettiğini kabul ederek ve

Küreselleşmenin kooperatifler için yeni ve farklı baskılar, sorunlar ve fırsatlar oluşturduğunu ve buna bağlı olarak küreselleşmenin yararlarının daha hakça dağılımını kolaylaştırmak için insanlar arasında ulusal ve uluslararası düzeyde daha güçlü bir dayanışmanın gerekliliğini kabul ederek ve

Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 1998 yılında gerçekleştirilen 86. toplantısında kabul edilen ILO'nun Çalışma Temel Hak ve İlkelerine İlişkin Bildirgesi kaydedilerek ve

Uluslararası çalışma sözleşmeleri ve tavsiye kararlarında özellikle de 1930 tarihli Zorla Çalıştırma Sözleşmesi, 1948 tarihli Sendikal Özgürlük ve Sendika Hakkının Korunmasına İlişkin Sözleşme, 1949 tarihli Örgütlenme ve Toplu Görüşme Hakkına İlişkin Sözleşme, 1951 tarihli Eşit Ücret Sözleşmesi, 1952 tarihli Sosyal Güvenlik (Asgari normlar) Sözleşmesi, 1957 tarihli Zorla Çalıştırmanın Kaldırılması Sözleşmesi, 1958 tarihli Ayırmacılık (İş ve Meslek) Sözleşmesi, 1964 tarihi İstihdam Politikası Sözleşmesi, 1973 tarihli Asgari Yaş Sözleşmesi, 1975 tarihli İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesine İlişkin Sözleşme ve Tavsiye Kararı, 1984 tarihli İstihdam Politikası (Ek Hükümler)Tavsiye Kararı, 1998 tarihli Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde İstihdam Yaratılmasına Dair Tavsiye Kararı ve Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesinde belirtilen hak ve ilkeler kaydedilerek ve

Philadelphia Bildirgesinde ifade edilen "emeğin bir mal olmadığı"na ilişkin ilke hatırdta tutularak ve

Çalışanlar için her yerde saygın işin gerçekleştirilmesinin ILO'nun en başta gelen hedefi olduğu hatırlanarak ve

Toplantı gündeminin dördüncü maddesini oluşturan kooperatiflerin teşvikine ilişkin bazı önerilerin kabulüne ve

Bu önerilerin bir Tavsiye Kararı şeklini almasına karar verdikten sonra, İki bin iki yılı Haziran ayının işbu yirminci günü, 2002 tarihli **Kooperatiflerin Teşvikine İlişkin Tavsiye Kararı** adını taşıyacak olan aşağıdaki Tavsiye Kararı'nı kabul eder.

I. KAPSAM, TANIM VE AMAÇLAR

1. Kooperatiflerin ekonominin tüm sektörlerinde faaliyet gösterdiği kabul edilir. Bu Tavsiye Kararı tüm kooperatif türlerine ve tiplerine uygulanır.
2. Bu Tavsiye Kararının amaçları bakımından "kooperatif" terimi, ortak ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinmelerini ve beklentilerini karşılamak üzere, kişilerin gönüllü olarak birleşip, ortaklaşa sahip oldukları ve demokratik kurallara göre işlettikleri özerk bir işletme anlamına gelmektedir.
3. Kooperatiflerin kimliklerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi şu esaslara dayanarak teşvik edilmelidir:
 - (a) kooperatiflerin kendi kendine yetme, kişisel sorumluluk, demokrasi, eşitlik, hakkaniyet ve dayanışma değerlerinin yanı sıra, dürüstlük, açıklık, sosyal sorumluluk ve başkalarını düşünme gibi ahlaki değerler ve
 - (b) gönüllü ve herkese açık ortaklık, ortaklar tarafından yerine getirilen demokratik kontrol, ortakların ekonomik katılımı, özerklik ve bağımsızlık, eğitim, öğretim ve bilgilendirme, kooperatifler arasında işbirliği, topluma karşı sorumlu olma şeklinde uluslararası kooperatif hareketi tarafından belirlenen ve ekte yer alan kooperatif ilkeleri.
4. Gelişmişlik düzeyleri ne olursa olsun bütün ülkelerde kooperatiflere ve ortaklarına aşağıdaki konularda yardımcı olmak üzere kooperatiflerin sahip olduğu potansiyeli teşvik edici önlemler alınmalıdır:
 - (a) gelir getirici faaliyetler ve saygın ve sürdürülebilir istihdam yaratmaları ve geliştirmeleri;
 - (b) insan kaynakları kapasitesinin ve kooperatif hareketinin değerleri, avantajları ve yararlarına ilişkin bilincin eğitim ve öğretim yoluyla geliştirilmesi;

- (c) girişimcilik ve yönetim kapasiteleri dahil olmak üzere ticari potansiyellerinin geliştirilmesi;
 - (d) rekabet güçlerinin artırılmasının yanı sıra kurumsallaşmış finansmana ve pazara erişimleri;
 - (e) tasarruf ve yatırımın artırılması;
 - (f) her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması gerekliliğini göz önüne alarak ekonomik ve sosyal refahın geliştirilmesi;
 - (g) sürdürülebilir insan gelişmesine katkıda bulunulması; ve
 - (h) ekonomide, kooperatiflerin de dahil olduğu, toplumun sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarına cevap verecek güçlü ve diğerlerinden farklı dinamik bir sektörün kurulması ve geliştirilmesi.
5. Kooperatiflerin dayanışma ruhuyla oluşturulmuş işletme ve kuruluşlar olarak, topluma kazandırılmaları amacıyla dezavantajlı grupların ihtiyaçları dahil toplumun ihtiyaçlarını karşılamalarına olanak sağlayacak özel tedbirler alınması teşvik edilmelidir.

II. POLİTİKA ÇERÇEVESİ VE HÜKÜMETLERİN ROLÜ

6. Dengeli bir toplum için güçlü bir kamu sektörü ile özel sektörün yanı sıra kooperatiflerin ve diğer sosyal ve hükümet dışı kuruluşların içinde bulunduğu güçlü bir sektörün varlığı da gereklidir. Bu bağlamda, hükümetler, kooperatiflerin doğasına ve işleyişine uygun ve kooperatiflerin 3. paragrafta sayılan değer ve ilkeleri çerçevesinde:
- (a) kooperatiflerin mümkün olabildiğince hızlı, basit, maddi bakımdan yük olmayacak ve zaman kaybını önleyecek bir şekilde tesciline imkan sağlamak amacıyla bir kurumsal çerçeve oluşturulmasını,
 - (b) kooperatiflerde dayanışma fonu ve en azından bir kısmı dağıtılamayacak uygun yedek akçelerin oluşturulmasına izin veren politikaların teşvikini,
 - (c) kooperatiflerin gözetimi konusunda, doğasına ve işlevlerine uygun koşullarda, kooperatiflerin özerkliğine özen gösteren, ulusal yasalara ve uygulamalara ve diğer işletme ve sosyal örgüt şekillerine uygulananlardan daha az lehte olmayan düzenleyici önlemlerin alınmasını,
 - (d) kooperatif üyelerinin ihtiyaçlarına cevap veren kooperatif oluşumlarında kooperatif ortaklığını kolaylaştırmayı ve
 - (e) özellikle önemli bir role sahip oldukları veya diğer kuruluşlarca verilmeyen hizmetleri verdikleri alanlarda özerk ve kendi ortakları tarafından yönetilen işletmeler olan kooperatiflerin gelişiminin teşvik edilmesini;

TÜRKKENT

Kooperatifçilikle İlgili Uluslararası Kararlar

hedefleyen destekleyici bir politika ve yasal çerçeve ortaya koymalıdır.

7. (1) 3. paragrafta sayılan değerler ve ilkeler çerçevesinde ortaya konulan kooperatiflerin teşviki konusu ulusal ve uluslararası ekonomik ve sosyal gelişmenin dayanaklarından birisi olarak görülmelidir.
- (2) Kooperatiflere, ulusal yasa ve uygulamalara uygun, diğer işletme ve sosyal örgüt biçimlerine sağlanandan daha az lehte olmayan koşullar sağlanmalıdır. Hükümetler, gerekirse, kooperatiflerin dezavantajlı gruplara veya bölgelere hitap eden faaliyetlerin geliştirilmesi veya istihdamın teşviki gibi bazı sosyal ve kamusal hedefleri içeren faaliyetleri yararına destek tedbirleri almalıdır. Bu tedbirler, gerekli diğerler konuları da kapsayacak şekilde ve mümkün olduğunca, vergi avantajlarını, kredileri, bağışları, imar (bayındırlık işleri) programlarından yararlanma kolaylıklarını ve satın alma konusunda özel hükümleri içerebilecektir.
- (3) Kadınların kooperatif hareketin bütün aşamalarına, özellikle yönetimde ve liderlik düzeyinde, katılımlarının artırılmasına özel bir dikkat gösterilmelidir.
8. (1) Ulusal politikalar özellikle:
 - (a) ayırım gözetmeksizin kooperatiflerin bütün çalışanları için ILO'nun temel çalışma normlarını ve Çalışma Hayatına İlişkin Temel Hak ve İlkeler Deklarasyonu'nu teşvik etmeli;
 - (b) kayıt dışı istihdam ilişkileri oluşturulmasına hizmet etmek, ya da çalışma mevzuatından kaçmak amacıyla kooperatif kurulmaması ya da kooperatiflerin bu amaçla kullanılmamasını sağlamalı ve çalışma mevzuatının tüm işletmelerde uygulanmasını sağlayarak, işçi haklarını ihlal eden sahte kooperatiflerle mücadele etmeli,
 - (c) kooperatiflerde ve işletmelerinde cinsiyet eşitliğini teşvik etmeli,
 - (d) konuya ilişkin bilgiye erişim de dahil olmak üzere, kooperatiflerde örnek çalışma uygulamalarının gerçekleştirilmesini sağlayacak önlemleri teşvik etmeli;
 - (e) ortakların, çalışanların ve idarecilerin, teknik ve mesleki becerilerini, girişimcilik ve yönetim kapasitelerini, ticari potansiyel bilgisini ve ekonomik ve sosyal politika konusundaki genel bilgilerini geliştirmeli ve enformasyon ve iletişim teknolojilerinden faydalanmalarını kolaylaştırmalı;

TÜRKKENT

Kooperatifçilikle İlgili Uluslararası Kararlar

- (f) ulusal eğitim ve öğretim sisteminin uygun olan tüm aşamalarında ve toplumun genelinde kooperatif ilkeleri ve uygulamalarının eğitim ve öğretimini teşvik etmeli;
 - (g) işyerinde güvenlik ve sağlık koşullarının yerine getirilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını teşvik etmeli;
 - (h) kooperatiflerin üretim ve rekabet düzeylerini ve ürettikleri hizmet ve malların kalitesini artırmak amacıyla eğitim ve gerek duyulan diğer yardımları sağlamalı;
 - (i) kooperatiflerin kredi almalarını kolaylaştırmalı;
 - (j) kooperatiflerin piyasalara girmelerini kolaylaştırmalı;
 - (k) kooperatiflere ilişkin bilgi yayımını teşvik etmeli; ve
 - (l) gelişme politikalarının hazırlanması ve uygulanmasında kullanılmak üzere kooperatiflere ilişkin ulusal istatistiklerin iyileştirilmesine çalışmalıdır.
- (2) Bu politikalar;
- (a) uygun olduğu takdirde, kooperatiflere ilişkin politikaların ve düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması sorumluluğunun bölgesel ve yerel düzeylere dağıtılmasını sağlamalı;
 - (b) kayıt, mali ve sosyal denetim ve ruhsat alınması gibi alanlarda kooperatiflere ilişkin yasal zorunlulukları belirlemeli ve
 - (c) kooperatiflerde kurumsal yönetime ilişkin örnek uygulamaları teşvik etmelidir.
9. Hükümetler, kooperatiflerin, çoğunlukla marjinal olan (bazen "enformel sektör" olarak adlandırılan) hayatta kalma faaliyetlerinin yasal bir korumadan yararlanan ve genel ekonomik hayata tam olarak entegre olan bir çalışmaya dönüşmesindeki önemli rolünü teşvik etmelidir.

III. KOOPERATİFLERİN TEŞVİKİNE İLİŞKİN KAMU POLİTİKALARININ UYGULAMAYA KONULMASI

10. (1) Hükümetler, 3. paragrafta sayılan kooperatif değerleri ve ilkeleriyle yönlendirilen kooperatiflere ilişkin özel yasalar ve yönetmelikler düzenlemeli ve gerektiğinde bu yasaları ve yönetmelikleri gözden geçirmelidirler.
- (2) Hükümetler, kooperatiflere ilişkin mevzuatın, politikaların ve düzenlemelerin hazırlanması ve gözden geçirilmesinde kooperatif örgütlerinin ve ilgili işçi ve işveren örgütlerinin görüşlerini almalıdırlar.

TÜRKKENT

Kooperatifçilikle İlgili Uluslararası Kararlar

11. (1) Hükümetler, kooperatiflerin işletme yetilerini ve istihdam ve gelir yaratma kapasitelerini güçlendirmek amacıyla destek hizmetlerinden yararlanmalarını kolaylaştırmalıdır.
 - (2) Mümkün olduğu takdirde, bu hizmetler aşağıda belirtilen öğeleri içermelidir:
 - (a) insan kaynaklarının geliştirilmesi programları;
 - (b) araştırma ve yönetim danışmanlığı;
 - (c) finans ve yatırıma erişim;
 - (d) muhasebe ve denetim hizmetleri;
 - (e) yönetim konusunda bilgilendirme;
 - (f) bilgilendirme ve halkla ilişkiler;
 - (g) teknoloji ve yenilikler hakkında danışmanlık;
 - (h) yasalar ve vergiler hakkında danışmanlık;
 - (i) pazarlamaya yönelik destek hizmetleri ve
 - (j) uygun görülen diğer destek hizmetleri.
 - (3) Hükümetler, bu destek hizmetlerinin tesisini kolaylaştırmalıdır. Kooperatifler ve onların örgütleri bu hizmetlerin organize edilmesi ve idaresine katılmaya ve mümkün ve yapılması uygun olduğunda bu hizmetleri finanse etmeye teşvik edilmelidir.
 - (4) Hükümetler, kooperatiflerin ve kooperatif örgütlerinin ulusal ve yerel düzeydeki önemini kabul eder ve ulusal ve yerel düzeyde kooperatiflerin kurulması ve güçlendirilmesine yönelik uygun enstrümanları geliştirir.
12. Hükümetler, uygun olduğu durumlarda, kooperatiflerin yatırımlarının finansmanını ve kredi almalarını kolaylaştıracak önlemler almalıdırlar. Bu önlemler özellikle:
 - (a) kredi ve diğer finansman araçlarından yararlanmaya imkan sağlamalı;
 - (b) idari işlemleri basitleştirmeli, kooperatiflerin yetersiz düzeydeki varlıklarını korumalı ve kredi işlemlerinin maliyetini azaltmalı;
 - (c) tasarruf ve kredi, bankacılık ve sigorta dallarındaki kooperatifler de dahil olmak üzere kooperatiflere özerk bir finansman sistemi uygulanmasını kolaylaştırmalı; ve
 - (d) dezavantajlı gruplar için özel hükümler içermelidir.
 13. Kooperatif hareketinin gelişimi için, hükümetler, deneyim alışverişini ve risk ve kârların paylaşılmasını kolaylaştırmak amacıyla her türden kooperatifler arasında teknik, ticari ve mali bağların gelişimini saplayacak koşulları teşvik etmelidirler.

IV. İŞÇİ VE İŞVEREN KURULUŞLARI İLE KOOPERATİF ÖRGÜTLERİNİN ROLÜ VE ARALARINDAKİ İLİŞKİLER

14. İşçi ve işveren örgütleri, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada kooperatiflerin önemini kabul ederek, kooperatif kuruluşlarıyla birlikte, kooperatiflerin teşvikinin yollarını ve araçlarını araştırmalıdır.
15. İşveren kuruluşları, uygun olduğunda, kendilerine katılmak isteyen kooperatiflere üyelik yolunu açma konusunu düşünmeli ve diğer üyelerine uyguladıklarıyla aynı koşullarda uygun destek hizmetleri sağlamalıdır.
16. İşçi kuruluşları;
 - (a) kooperatif çalışanlarına işçi kuruluşlarına üyelik konusunda tavsiyede bulunmaya ve yardım etmeye;
 - (b) üyelerine, temel mal ve hizmetlerden yararlanmalarını kolaylaştırmak amacı da dahil olmak üzere kooperatif kurmalarında yardımcı olmaya;
 - (c) kooperatifler üzerinde etkisi olan ekonomik ve sosyal konuları ele alan yerel, ulusal ve uluslararası düzeydeki çalışma gruplarına ve komitelere katılmaya;
 - (d) işletmelerin kapatılmasının öngörüldüğü zamanlar dahil olmak üzere, istihdamın sürdürülmesi veya iş yaratılması amacıyla yeni kooperatifler kurulmasına katılmaya ve yardım etmeye;
 - (e) üretimi artırmayı hedefleyen kooperatiflere yönelik programlara katılmaya ve yardım etmeye;
 - (f) kooperatiflerde fırsat eşitliğini geliştirmeye;
 - (g) kooperatiflerin işçi üyelerinin haklarının kullanımının geliştirilmesine; ve
 - (h) kooperatiflerin teşviki için, eğitim ve öğretim dahil her türlü faaliyette bulunmaya teşvik edilmelidir.
17. Kooperatifler ve kooperatif üst kuruluşları (birlikler ve federasyonlar):
 - (a) kooperatiflerin gelişimine elverişli bir ortam yaratmak amacıyla işçi ve işveren kuruluşları ile ilgili hükümet kuruluşları ve hükümet dışı kuruluşlarla etkin bir ilişki kurmaya;
 - (b) kendi teknik destek hizmetlerini idare etmeye ve finansmanlarına katılmaya;
 - (c) bağlı kooperatiflere ticari ve mali hizmetler sunmaya;

TÜRKKENT

Kooperatifçilikle İlgili Uluslararası Kararlar

- (d) üyelerine, işçilerine ve yöneticilerine yönelik insan kaynaklarının geliştirilmesine yatırımda bulunmaya ve yardımcı olmaya;
- (e) ulusal ve uluslararası kooperatif kuruluşlarına katılıma ve bunların daha da gelişmesini sağlamaya;
- (f) ulusal kooperatif hareketini uluslararası düzeyde temsil etmeye; ve
- (g) kooperatiflerin teşviki için her türlü faaliyette bulunmaya teşvik edilmelidir.

V. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

18. Uluslararası işbirliği:

- (a) kooperatif ortakları için gelir üretme ve istihdam yaratmada etkili olduğu kabul edilen programlar ve politikalar hakkında bilgi alışverişi,
- (b) kooperatiflerin geliştirilmesi ile ilgilenen ulusal ve uluslararası kurumlar ve örgütleri teşvik etmek ve aralarındaki ilişkilerini geliştirmek suretiyle:
 - (i) personel ve fikir, eğitim ve öğretim malzemesi, yöntem ve kaynak malzeme alışverişine;
 - (ii) kooperatifler ve gelişimleri hakkında araştırma malzemesi ve diğer verilerin derlenmesi ve kullanılmasına;
 - (iii) kooperatifler arasında uluslararası ortaklık ve işbirliği oluşturulmasına;
 - (iv) kooperatif değer ve ilkelerinin yaygınlaştırılması ve korunmasına; ve
 - (v) kooperatifler arasında ticari ilişkiler kurulmasına olanak sağlamak için kooperatiflerin gelişiminde rol oynayan ulusal ve uluslararası örgüt ve kuruluşlar arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi;
- (c) kooperatiflerin pazarlama bilgileri, mevzuat, eğitim yöntemleri ve teknikleri, teknoloji ve ürün standartları gibi ulusal ve uluslararası verilerden yararlanma olanakları; ve
- (d) mümkün olduğunda ve gerektiğinde, kooperatifler ve ilgili işçi ve işveren kuruluşlarının görüşleri alınarak kooperatifleri desteklemek üzere ortak bölgesel ve uluslararası mevzuat ve rehber yayınların hazırlanması.

VI. SON HÜKÜM

- 19. Bu Tavsiye Kararı, 1966 tarihli Kooperatifler (Gelişmekte Olan Ülkeler) Tavsiye Kararını değiştirmekte ve onun yerine geçmektedir.

EK

**ULUSLARARASI KOOPERATİFLER BİRLİĞİ'NİN 1995 YILI GENEL
KURULU'NDA KABUL EDİLEN KOOPERATİF KİMLİK
BİLDİRGESİ'NDEN ALINTI**

Kooperatif ilkeleri, kooperatiflerin kendi değerlerini uygulamaya koyarken esas aldıkları kurallardır.

Gönüllü ve herkese açık ortaklık

Kooperatifler, cinsel, sosyal, ırksal, siyasi ve dinsel ayrımcılık olmaksızın, hizmetlerinden yararlanabilecek ve ortaklık sorumluluklarını kabule razı olan herkese açık gönüllü kuruluşlardır.

Ortaklar tarafından gerçekleştirilen demokratik kontrol

Kooperatifler, politika oluşturma ve karar alma mekanizmalarına aktif olarak katılan ortaklar tarafından kontrol edilen demokratik kuruluşlardır. Seçilmiş temsilci olarak hizmet eden erkekler ve kadınlar ortaklara karşı sorumludur. Birim kooperatiflerde ortaklar eşit oy hakkına sahiptir. (bir ortağa, bir oy) Diğer düzeylerdeki kooperatif kuruluşlarında ise oy hakkı demokratik bir yaklaşımla düzenlenir.

Ortakların ekonomik katılımı

Ortaklar, kooperatiflerinin sermayesine adil bir şekilde katkıda bulunur ve bunu demokratik olarak yönetirler. Bu sermayenin en azından bir kısmı genellikle kooperatifin ortak mülkiyetidir.

Çoğunlukla ortaklar, ortaklığın bir koşulu olarak, taahhüt edilen sermaye üzerinden sınırlı miktarda (var ise) gelir elde ederler. Ortaklar, gelir fazlasını, muhtemelen “en azından bir kısmı paylaşılamaz kaynaklar” oluşturma yoluyla kooperatiflerini geliştirme, kooperatifle yapmış oldukları işlemlerle orantılı olarak ortaklarına dağıtma ve

TÜRKKENT

Kooperatifçilikle İlgili Uluslararası Kararlar

ortaklar tarafından onaylanan diğer faaliyetlere destek olma gibi amaçların biri ya da tamamı için tahsis ederler.

Özerklik ve bağımsızlık

Kooperatifler, özerk, kendi kendine yardıma dayalı ve ortakların kontrolünde olan kuruluşlardır. Hükümetler dahil, başka kuruluşlarla bir anlaşmaya girmeleri ya da dış kaynak yoluyla sermayelerini artırma yoluna gitmeleri halinde, bunu, ortaklarının demokratik kontrolünü garanti edecek ve kooperatifin özerkliğini koruyacak şekilde gerçekleştirirler.

Eğitim, öğretim ve bilgilendirme

Kooperatifler, ortaklarına, seçilmiş temsilcilerine, yöneticilerine ve çalışanlarına kooperatiflerinin gelişimine etkin bir şekilde katkıda bulunabilmeleri için eğitim ve öğrenim olanağı sağlar. Kooperatifler genel kamuoyunu, özellikle de gençleri ve kanaat önderlerini, kooperatifçiliğin özü ve yararları konusunda bilgilendirirler.

Kooperatifler arasında işbirliği

Kooperatifler, yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası örgütlerle birlikte çalışarak ortaklarına daha etkin bir şekilde hizmet eder ve kooperatifçilik hareketini güçlendirir.

Topluma karşı sorumlu olma

Kooperatifler, ortakları tarafından onaylanan politikalar aracılığıyla toplumlarının sürdürülebilir kalkınması için çalışırlar.